

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

Kereselidze v. Georgia - [39718/09](#)

Hotărîrea din 28.3.2019 [Secția a V-a]

Articolul 6

Proceduri penale

Articolul 6-1

Proces echitabil

Rectificarea datei de începere a executării pedepsei cumulate fără o ședință de judecată orală:
încălcare

Articolul 5

Articolul 5-1

Arestul sau detenția legală

Modificarea datei de eliberare anticipată printr-o procedură considerată contrară articolului 6: *nicio încălcare*

În fapt – Reclamantul a fost condamnat pentru omor la pedeapsa de douăzeci de ani de închisoare („prima condamnare”). Acesta a fost judecat mai târziu pentru o tentativă de evadare și a fost condamnat la patru ani și șase luni de închisoare („a doua condamnare”). Tribunalul de primă instanță a reținut că pedeapsa cumulată urma să curgă de la data comiterii celei de-a doua infracțiuni.

Ca urmare a acestei decizii, dispoziția Codului penal care reglementează stabilirea pedepsei cumulate a fost modificată și prevedea că pedeapsa definitivă stabilită trebuia să fie calculată de la data stabilirii ultimei pedepse.

În procedurile ulterioare, Curtea Supremă a redus pedeapsa cumulată pentru prima condamnare la cincisprezece ani de închisoare și a considerat că pedeapsa cumulată ar începe să curgă de la data comiterii celei de-a doua infracțiuni. În consecință, pedeapsa reclamantului ar fi expirat pe 29 septembrie 2010.

Curtea de Apel a confirmat cea de-a doua condamnare a reclamantului și a decis că aceasta trebuia să execute o pedeapsă cumulată care începea să curgă la data comiterii celei de-a doua infracțiuni. În timp ce recursul reclamantului împotriva acelei hotărâri pronunțate în recurs era pendinte la Curtea Supremă, Curtea de Apel a adoptat, printr-o procedură scrisă și fără implicarea părților, o decizie de rectificare a unei erori din hotărârea sa. Decizia a corectat data de începere a executării pedepsei cumulate cu data ulterioară a stabilirii pedepsei.

Curtea Supremă a admis recursul reclamantului cu privire la cea de-a doua condamnare. Ea a notat că instanța de apel nu a avut în vedere reducerea primei pedepse a reclamantului. Ea a luat notă de decizia rectificată a instanței de apel și a stabilit că pedeapsa cumulată recalculată a început să curgă

de la data stabilirii pedepsei pentru cea de-a doua infracțiune. Această pedeapsă trebuia să expire pe 12 aprilie 2013, însă reclamantul a fost eliberat mai devreme, în ianuarie 2013.

Cererea reclamantului de rectificare a deciziei Curții Supreme în privința datei de începere a executării pedepsei sale cumulate a fost respinsă.

În drept – Articolul 6 § 1

(a) *Cu privire la aplicabilitate* – Rectificarea condamnării reclamantului de către instanța de apel, în privința datei de începere a executării pedepsei sale cumulate, a avut un impact asupra datei eliberării sale anticipate. Problema dacă eroarea comisă în hotărârile și deciziile anterioare a fost suficient de evidentă și a putut fi remediată printr-o procedură de rectificare părea, cel puțin, să fie deschisă interpretării. Prin urmare, procedura de rectificare, așa cum a fost aplicată aceasta în cazul reclamantului, a fost de natură să afecteze stabilirea pedepsei reclamantului ca parte a procedurilor penale pendinte împotriva sa. De aici rezultă că articolul 6 § 1 era aplicabil.

(b) *Cu privire la fond* – Argumentele reclamantului referitoare la circumstanțele particulare ale cazului său, cum ar fi existența unei decizii anterioare a Curții Supreme privind data de începere a pedepsei sale cumulate (o decizie care nu a fost niciodată anulată în mod explicit), indiferent dacă instanța de apel a depășit câmpul de aplicare al articolului 615 din Codul de procedură penală (care reglementa domeniul rectificărilor) și indiferent dacă decizia rectificată a instanței de apel a echivalat cu o înrăutățire a situației sale juridice, contrar celui Cod – făcea controversat cazul său împotriva rectificărilor și reclama analiza lui de către tribunalele naționale în cadrul unor proceduri în contradictoriu.

În acest context, Curtea a notat că cel puțin decizia rectificată a instanței de apel nu l-a implicat pe reclamant și că aceasta i-a fost comunicată numai după ce Curtea Supremă a pronunțat deja o decizie finală. Este adevărat că Curtea Supremă cunoștea despre decizia rectificată a instanței de apel și părea să o fi aprobat, atunci când a luat notă în mod expres de data corectată de începere a executării pedepsei cumulate a reclamantului. Totuși, la data de care decizia rectificată a instanței de apel a fost transmisă de către curtea de apel, recursul reclamantului fusese deja trimis către Curtea Supremă. Mai mult, având în vedere că Curtea Supremă a decis cauza fără a organiza o ședință orală, reclamantul a fost împiedicat în mod efectiv să cunoască decizia rectificată a instanței de apel și să-și prezinte argumentele, ca parte a recursului sau separat, cu privire la data revizuită a începerii executării pedepsei sale cumulate și conformitatea acesteia cu dreptul intern.

Indiferent dacă problema a fost examinată din perspectiva dreptului de acces la un tribunal sau a dreptului la o ședință orală, esența cazului consta în faptul că modul în care procedura de rectificare a fost pusă în aplicare în privința reclamantului, cu lipsirea sa de posibilitatea de a-și prezenta argumentele privind modificarea datei începerii executării pedepsei sale cumulate fie oral, fie în formă scrisă, a făcut ca procedurile penale intentate împotriva lui să fie neechitabile.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 5: Reclamantul a fost privat de libertate, după condamnarea sa, de către un tribunal competent. Chestiunea pusă în discuție era dacă modificarea anterioară a datei începerii executării pedepsei cumulate a reclamantului de către o instanță de apel, prin intermediul unei proceduri despre care Curtea a stabilit deja, care a echivalat cu o încălcare a articolului 6, a condus la încălcarea exigenței „legalității” prevăzute de articolul 5 § 1.

Ceea ce era în discuție era dacă detenția reclamantului care, ca efect, fusese prelungită din cauza modificării datei de începere a pedepsei cumulate a reclamantului a fost una „legală”. Întrebarea era

dacă eroarea comisă de către tribunalele naționale în privința datei începerii executării pedepsei cumulate era evidentă și rectificarea, prin urmare, așteptată, și permisă de legislația și de practica existentă la data faptelor, sau dacă rectificarea depășise limitele legii în această privință.

Pe de o parte, Codul penal, în vigoare la data la care reclamantul a comis cea de-a doua infracțiune, nu specifica în mod explicit data începerii executării unei pedepse cumulate. Pe de altă parte, rectificarea ulterioară părea să se bazeze, deși implicit, pe Codul penal, așa cum a fost modificat, care stabilea în mod clar data impunerea ultimei pedepsei ca dată de început al executării oricărei pedepse cumulate. Într-o hotărâre pronunțată într-un caz diferit, Curtea Supremă a clarificat faptul că dispoziția în discuție poate avea un efect retroactiv. Această decizie a precedat atât decizia de rectificare a instanței de apel, cât și hotărârea definitivă a Curții Supreme în cazul reclamantului. Prin urmare, de vreme ce chestiunea privind previzibilitatea legii în privința datei de începere a executării unei pedepse cumulate nu a fost abordată de către instanțele naționale, rectificarea părea să fi urmat o clarificare oferită de către Curtea Supremă într-un alt caz. În asemenea circumstanțe, nu era de competența Curții să facă presupuneri privind legalitatea detenției reclamantului după 29 septembrie 2010, care a fost dispusă de Curtea Supremă în conformitate cu legea și cu practica în vigoare la data faptelor. Prin urmare, detenția reclamantului nu a încălcat, *ex facie*, dreptul național.

Curtea a respins deja argumentul potrivit căruia fiecare încălcare a articolului 6 a condus la o încălcarea articolului 5 § 1. De vreme ce Curtea a constatat o încălcare a articolului 6, ea nu a considerat că încălcarea a fost de natură să distrugă însăși esența dreptului garantat de acest articol. În consecință, încălcarea articolului 6 nu a echivalat cu o denegare flagrantă de dreptate.

De aici rezultă că detenția reclamantului a fost justificată în baza articolului 5 § 1 (a) din Convenție.

Concluzie: nicio încălcare (unanimitate).

Articolul 41: 1,500 EUR, în privința daunelor morale.